

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Gezinshuis Terug naar de Toekomst

Toets Nieuwe Toetreders Jeugdhulp

Gezond vertrouwen

Utrecht, juli 2019

Missie

Elk kind een veilig thuis en een gezonde ontwikkeling

Samenvatting

De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd toetst of vanaf 2017 gestarte aanbieders van jeugdhulp voldoen aan de basiseisen voor verantwoorde jeugdhulp. Dit onderzoek gebeurt aan de hand van het toetsingskader Nieuwe toetreders jeugdhulp, een op maat gesneden toetsingskader voor gestarte gezinshuizen, zorgboerderijen en andere aanbieders die kleinschalige jeugdhulp met verblijf bieden.

In juni 2019 heeft de inspectie een toets Nieuwe Toetreders jeugdhulp uitgevoerd bij Gezinshuis Terug naar de Toekomst. Gezinshuis Terug naar de Toekomst voldeed op het moment van het onderzoek aan 11 van de 15 beoordeelde verwachtingen uit het toetsingskader Nieuwe toetreders jeugdhulp. Inmiddels heeft de aanbieder maatregelen genomen zodat wordt voldaan aan 12 van de 15 beoordeelde verwachtingen.

De inspectie verwacht dat Gezinshuis Terug naar de Toekomst maatregelen neemt om te voldoen aan alle basiseisen voor verantwoorde jeugdhulp. Er is nog verbetering nodig op de volgende onderwerpen:

- Uit de dossiers is navolgbaar aan welke ontwikkeldoelen wordt gewerkt, hoe dit gebeurt, hoe de voortgang op deze doelen is en op welke wijze de ingezette hulp, indien nodig, wordt bijgesteld.
- Gezinshuisouders verkrijgen een actueel beeld van de veiligheid van de jeugdigen **zonder** onnodig inbreuk te maken op de privacy van de jeugdigen.
- De gezinshuisouders werken volgens concrete richtlijnen en procedures en stellen deze beschikbaar voor alle aan het gezinshuis verbonden professionals.

De inspectie verwacht van Gezinshuis Terug naar de Toekomst binnen zes weken na ontvangst van het vastgestelde rapport een schriftelijke verklaring te ontvangen dat wordt voldaan aan de vijftien basiseisen voor verantwoorde jeugdhulp. Indien Gezinshuis Terug naar de Toekomst op die datum nog niet volledig voldoet aan de verwachtingen, dient zij de inspectie te informeren over de reden voor de vertraging. Tevens dient zij aan te geven wanneer zij wel zal voldoen aan de verwachtingen.

De inspectie zal de voortgang bij Gezinshuis Terug naar de Toekomst volgen en zo nodig toetsen in de praktijk.

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	3
2	Bevindingen.....	5
2.1	Uitvoering hulpverlening	5
2.2	Veiligheid	6
2.3	Leefklimaat.....	6
2.4	Cliëntenpositie	7
2.5	Organisatie.....	8
3	Vervolg	9
	Bijlage 1 - Toetsingskader Nieuwe toetreders jeugdhulp	10
	Bijlage 2 - Verantwoording.....	12

1 Inleiding

In juni 2019 deed de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd onderzoek bij Gezinshuis Terug naar de Toekomst in Woudrichem. Doel van het onderzoek was om te bepalen of deze jeugdhulpaanbieder voldoet aan de basiseisen voor verantwoorde jeugdhulp.

Beschrijving organisatie

Gezinshuis Terug naar de Toekomst is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel als Vennootschap onder Firma onder nummer 70369992. De twee gezinshuisouders bieden sinds december 2017 een thuis aan maximaal tien jeugdigen. Er is voor zeven jeugdigen plek in het gezinshuis. Het betreft jeugdigen die langdurig niet thuis kunnen wonen. Hiernaast is er bij het gezinshuis plek voor drie jeugdigen binnen het kamertrainingsprogramma, in een apart huisje in de tuin van het gezinshuis. De gezinshuisouders begeleiden deze jeugdigen op weg naar zelfstandigheid, onder andere op het gebied van huishouden, sociaal leven en financiën. De jeugdigen delen een huiskamer, keuken en badkamer.

Op het moment van onderzoek wonen de gezinshuisouders met zes gezinshuis kinderen in een groot huis in Woudrichem. Eén jeugdige volgt een kamertraining bij het gezinshuis. Hiernaast woont een vriend van de gezinshuisouders in het gezinshuis en woont een stagiair in het kamertrainingshuis. In het weekend verblijft ook het inmiddels volwassen pleegkind van de gezinshuisouders in het gezinshuis.

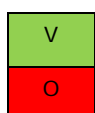
Gezinshuis Terug naar de Toekomst is een zelfstandig gezinshuis. De jeugdigen worden geplaatst in het gezinshuis onder andere via Jeugdbescherming West en de William Schrikker Groep op basis van de Jeugdwet (Zorg in Natura). Er zijn contracten met meerdere gemeenten. Beide gezinshuisouders hebben ruime ervaring als (crisis)pleegouders. Eén van de gezinshuisouders heeft een pedagogische opleiding gevolgd op hbo-niveau en is werkzaam geweest in het middelbaar onderwijs. De andere gezinshuisouder heeft gewerkt als personal assistent en organiseerde evenementen vanuit een eigen bedrijf. Beide gezinshuisouders zijn geregistreerd bij de Stichting Kwaliteitsregister Jeugd (SKJ). De gezinshuisouders hebben de mogelijkheid zich incidenteel te laten vervangen door jeugdzorgwerkers met ruime ervaring. Naast de gezinshuisouders en jeugdzorgwerkers zijn er een gz-psycholoog, een bijles docent en een stagiaire hbo-pedagogiek verbonden aan Gezinshuis Terug naar de Toekomst. Als de gezinshuisouders op vakantie gaan, neemt een vervangend team de zorg voor de jeugdigen in het gezinshuis over. Zo hoeven de jeugdigen niet elders te verblijven, maar kunnen zij in het gezinshuis blijven. Gezinshuisouders zijn dan telefonisch beschikbaar.

Toetsingskader

Het onderzoek is uitgevoerd aan de hand van het toetsingskader Nieuwe toetreders jeugdhulp. Het toetsingskader is opgenomen in bijlage 1.

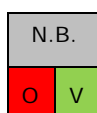
2 Bevindingen

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het toezicht gepresenteerd aan de hand van de vijf thema's uit het toetsingskader Nieuwe toetreders jeugdhulp: uitvoering hulpverlening, veiligheid, leefklimaat, cliëntenpositie en organisatie. Per onderwerp wordt een oordeel gegeven en in de toelichting wordt het oordeel onderbouwd.

V Voldoende

O Onvoldoende

N.B. Niet beoordeeld

O V Gewijzigd in voldoende voor vaststellen rapport

2.1 Uitvoering hulpverlening

	Onderwerp	Oordeel
1	Professionals bieden hulp die aansluit bij de relevante ontwikkelingstaken van de jeugdigen en de problematiek van de jeugdigen en hun ouders.	V
	<i>Toelichting:</i> Gezinshuis Terug naar de Toekomst is een gezinshuis waarbij de jeugdigen langdurig, tot en met uiterlijk hun tweeëntwintigste jaar, kunnen verblijven. De gezinshuisouders bieden de jeugdigen een gestructureerde omgeving, waarin de jeugdigen zich verder kunnen ontwikkelen en zich kunnen richten op de toekomst. De gezinshuisouders hanteren uitsluitcriteria en besteden bij een nieuwe aanmelding van een jeugdige aandacht aan het matchingsprofiel van het gezinshuis.	
2	Professionals werken met een plan dat door of in overleg met de jeugdigen en hun ouders is opgesteld.	O
	<i>Toelichting:</i> De gezinshuisouders hebben geen hulpverleningsplan voor de jeugdigen op papier staan. Zij geven aan dat het plan en de doelen in hun hoofd zitten. De manier waarop de dossiers vorm zijn gegeven, maakt dat het onvoldoende navolgbaar is welke hulp de gezinshuisouders bieden en wat het effect hiervan is. Uit de bekeken dossiers bleek dat er onvoldoende informatie is opgenomen over de problematiek van de jeugdigen bij plaatsing, wat het gezinshuis inzet om die problematiek te verminderen, hoe de voortgang is en op welke wijze de hulp, indien nodig, wordt bijgesteld. Drie keer per jaar voeren gezinshuisouders een voortgangsgesprek met de jeugdigen. Uit de verslaglegging van deze voortgangsgespreken blijkt niet dat de voortgang op doelen expliciet aan de orde komt.	

2.2 Veiligheid

	Onderwerp	Oordeel
3	Professionals hebben een actueel beeld van de veiligheid van jeugdigen.	O
	<p><i>Toelichting</i></p> <p>Gezinshuisouders krijgen op verschillende wijzen een beeld van de actuele veiligheid van de jeugdigen. De jeugdigen die bij Gezinshuis Terug naar de Toekomst verblijven, op twee jongere kinderen na, hebben een app op hun telefoon waarmee de gezinshuisouders kunnen zien waar de jeugdigen zijn. De jeugdigen die in het gezinshuis willen wonen en een mobiele telefoon hebben, zijn verplicht om de app te installeren. Uit het gesprek met de gezinshuisouders blijkt dat er geen sprake is van maatwerk: de app geldt voor alle jongeren met een mobiele telefoon en er is niet afgewogen in welke situaties deze app gebruikt wordt, met welk doel en bij welke jeugdigen gebruik van de app nodig is. Door het ontbreken van deze afwegingen vindt de inspectie het gebruik van de app door de gezinshuisouders een onnodige inbreuk op de privacy van de jeugdigen.</p> <p>De anderen manieren waarop de gezinshuisouders een beeld verkrijgen van de actuele veiligheid beoordeelt de inspectie positief. Zo maken de gezinshuisouders afspraken met de jeugdigen over waar ze zijn en met wie ze omgaan. Gezinshuisouders geven aan altijd kennis te maken met de ouders/verzorgers van nieuwe vrienden en dat zij goed contact hebben met de scholen van de jeugdigen. Buitenshuis hangen camera's met een bewegingssensor. Het toezicht 's nachts binnenshuis is een verbeterpunt. Niet alle slaapkamers van de jeugdigen zijn binnen gehoorafstand van de gezinshuisouders. Gezinshuisouders geven aan afhankelijk te zijn van de jeugdigen om te vertellen of er 's nachts iets is voorgevallen.</p>	
4	Professionals schatten de veiligheidsrisico's van de jeugdigen systematisch in.	V
	<p><i>Toelichting:</i></p> <p>Uit het dossieronderzoek en het gesprek met de gezinshuisouders blijkt dat veiligheidsrisico's van de jeugdigen systematisch en op een eenduidige wijze worden ingeschat.</p>	
5	Professionals treden bij acute onveiligheid actief op.	V
	<p><i>Toelichting:</i></p> <p>De gezinshuisouders weten hoe ze moeten handelen bij een acuut onveilige situatie en kunnen dit toelichten tijdens het onderzoek.</p>	

2.3 Leefklimaat

	Onderwerp	Oordeel
6	De fysieke leefomgeving is schoon, passend en veilig.	V
	<p><i>Toelichting:</i></p> <p>De woning en het kamertrainingshuis zijn opgeruimd en netjes. Voor de jeugdigen zijn er genoeg speel- en ontspanningsmogelijkheden. De grote tafel in de huiskamer en de grote bank hebben een centrale plek in het gezinsleven. Elke jeugdige heeft een eigen, gezellig</p>	

	Onderwerp	Oordeel
	<p>aangeklede slaapkamer. Daarnaast is er een ruime tuin om het huis heen met een ontspanningsplek voor de jeugdigen. Ook is er een moestuin en zijn er kippen die verzorgd worden door een jeugdige. Er zijn geen indicaties voor fysieke onveiligheid.</p> <p><i>Aandachtspunt:</i> Ten tijde van het toezicht stond in de sportzolder van het gezinshuis een camera; volgens de gezinshuisouders zonder opslagkaart. In reactie op het conceptrapport gaven gezinshuisouders aan dat zij met deze camera tijdens de zeswekelijkse drie uur durende teamvergadering, registreerden wie van de gezinshuiskinderen rotzooi maakte op de zolder. De inspectie is van oordeel dat dergelijk cameratoezicht een onnodige inbreuk maakt op de privacy van de jeugdigen. Op verzoek van de inspectie hebben de gezinshuisouders de camera direct na het toezicht verwijderd.</p>	
7	Jeugdigen leiden een voor hen zo gewoon mogelijk leven, inclusief onderwijs en vrijetijdsbesteding.	V
	<p><i>Toelichting:</i> Alle jeugdigen gaan naar school. De jeugdigen zitten op zwemles, beoefenen een sport of hebben een andere vrijetijdsbesteding. Alle jeugdigen hebben toegang tot een huisarts en tandarts.</p>	
8	Professionals hebben tijd en aandacht voor de jeugdigen.	V
	<p><i>Toelichting:</i> De gezinshuisouders leven samen met de jeugdigen als een groot gezin. De gezinshuisouders hebben voldoende tijd en individuele aandacht voor de jeugdigen. Zo zijn er gesprekken aan tafel en één op één uitjes met de jeugdigen. Een voormalig pleegkind van de gezinshuisouders woont op kamers en komt in de weekenden naar huis en maakt daarmee deel uit van het gezinsleven van de jeugdigen. Tijdens het onderzoek tonen de gezinshuisouders grote betrokkenheid bij en aandacht voor de jeugdigen.</p>	

2.4 Cliëntenpositie

	Onderwerp	Oordeel
9	De aanbieder onderneemt actie indien de jeugdigen en/of hun ouders aangeven ontevreden te zijn over de geboden hulp.	V
	<p><i>Toelichting:</i> De gezinshuisouders hebben nog geen voorbeelden van ontevredenheid bij ouders of jeugdigen. Hun uitgangspunt is dat over alles gesproken kan worden.</p>	
10	Jeugdigen en hun ouders kunnen een klacht indienen bij een onafhankelijke klachtencommissie.	O V
	<p><i>Toelichting:</i> Gezinshuisouders geven aan dat de jeugdigen op verschillende manieren worden geïnformeerd over de mogelijkheid van het indienen van een tuchtklacht bij het SKJ en de mogelijkheid om via het AKJ een vertrouwenspersoon in te schakelen. Gezinshuis Terug naar de Toekomst is tijdens het toezicht niet aangesloten bij een onafhankelijke klachtencommissie.</p>	

	Onderwerp	Oordeel
	Direct na het onderzoek heeft Gezinshuis Terug naar de Toekomst zich aangesloten bij Klachtenportaal Zorg. Het gezinshuis heeft de inspectie laten weten dat jeugdigen en hun voogden hierover zijn geïnformeerd.	

2.5 Organisatie

	Onderwerp	Oordeel
11	De aanbieder heeft een visie op hoe zij verantwoorde hulp biedt.	V
	<i>Toelichting:</i> De gezinshuisouders willen vanuit een gezinssituatie de jeugdigen meegeven dat zij ertoe doen, dat zij veilig zijn en dat zij goed genoeg zijn. De naam van het gezinshuis, Terug naar de Toekomst, verwijst naar de toekomstgerichte werkwijze van de gezinshuisouders.	
12	De aanbieder waarborgt dat de professionals werken volgens de professionele standaarden.	O
	<i>Toelichting:</i> De gezinshuisouders konden tijdens het toezicht niet aangegeven op basis van welke richtlijnen zij werken. Ook konden zij geen procedures laten zien op basis waarvan zijzelf en de bij het gezinshuis betrokken professionals werken.	
13	De aanbieder werkt met geregistreerde professionals, tenzij de inzet van een niet geregistreerde professional niet afdoet aan de kwaliteit van de hulp of noodzakelijk is voor de kwaliteit.	V
	<i>Toelichting:</i> De deskundigheid van Gezinshuis Terug naar de Toekomst is geborgd doordat beide gezinshuisouders over een SKJ-registratie beschikken.	
14	De aanbieder beschikt over een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) van personen die structureel contact hebben met de jeugdigen en hun ouders.	V
	<i>Toelichting:</i> Tijdens het toezicht waren alle VOG's aanwezig. Ook van het volwassen pleegkind en de inwonend vriend van gezinshuisouders was een VOG aanwezig. Gezinshuisouders gaan actief na of de VOG's nog geldig zijn en laten elk jaar een nieuw VOG opvragen.	
15	De aanbieder heeft een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.	V
	<i>Toelichting:</i> De gezinshuisouders beschikken over de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling door middel van een app op hun telefoons. Met de professionals die aan het gezinshuis verbonden zijn, hebben de gezinshuisouders de afspraak dat ook zij gebruik maken van de app.	

3 Vervolg

Gezinshuis Terug naar de Toekomst voldeed op het moment van het onderzoek aan 11 van de 15 beoordeelde verwachtingen uit het toetsingskader Nieuwe toetreders jeugdhulp. Inmiddels heeft de aanbieder maatregelen genomen zodat wordt voldaan aan 12 van de 15 beoordeelde verwachtingen.

De inspectie verwacht dat Gezinshuis Terug naar de Toekomst maatregelen neemt om te voldoen aan de vijftien verwachtingen. Er is nog verbetering nodig op de volgende onderwerpen:

- Uit de dossiers is navolgbaar aan welke ontwikkeldoelen wordt gewerkt, hoe dit gebeurt, hoe de voortgang op de doelen is en op welke wijze de ingezette hulp, indien nodig, wordt bijgesteld.
- Gezinshuisouders verkrijgen een actueel beeld van de veiligheid van de jeugdigen zonder onnodig inbreuk te maken op de privacy van de jeugdigen.
- De gezinshuisouders werken volgens concrete richtlijnen en procedures en stellen deze beschikbaar voor alle aan het gezinshuis verbonden professionals.

De inspectie verwacht van Gezinshuis Terug naar de Toekomst binnen zes weken na ontvangst van het vastgestelde rapport een schriftelijke verklaring dat wordt voldaan aan de vijftien basiseisen voor verantwoorde jeugdhulp. Indien Gezinshuis Terug naar de Toekomst op die datum nog niet volledig voldoet aan de verwachtingen, dient zij de inspectie te informeren over de reden voor de vertraging. Tevens dient zij aan te geven wanneer zij wel zal voldoen aan de verwachtingen.

De inspectie zal de voortgang bij Gezinshuis Terug naar de Toekomst volgen en zo nodig toetsen in de praktijk.

Bijlage 1 - Toetsingskader Nieuwe toetreders jeugdhulp

Het toetsingskader *Verantwoorde hulp voor jeugd* vormt het kader voor het toezicht op de Jeugdwet door de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd en staat op www.toetsingskadervhj.nl Het toetsingskader bestaat uit de vijf thema's uitvoering hulpverlening, veiligheid, leefklimaat, cliëntenpositie en organisatie.

Voor het toezicht op de nieuwe toetreders die vanaf 2016 gestart zijn met het aanbieden van jeugdhulp, heeft de inspectie vijftien verwachtingen geselecteerd. Deze vormen samen het toetsingskader *Nieuwe toetreders jeugdhulp*.

Het toezicht bij een nieuwe toetreders resulteert in een openbaar rapport waarin staat in hoeverre de aanbieder voldoet aan het toetsingskader *Nieuwe toetreders jeugdhulp*. Zodra alle onderwerpen voldoende zijn, wordt de aanbieder niet meer beschouwd als nieuwe toetreders. Vanaf dat moment voert de inspectie toezicht uit op basis van het toetsingskader *Verantwoorde hulp voor jeugd*.

Vijftien basisverwachtingen voor verantwoorde jeugdhulp:	
UITVOERING HULPVERLENING	
1.	Professionals bieden hulp die aansluit bij de relevante ontwikkelingstaken en de problematiek van de jeugdigen en hun ouders.
2.	Professionals werken met een plan dat door of in overleg met jeugdigen en hun ouders is opgesteld.
VEILIGHEID	
3.	Professionals hebben een actueel beeld van de veiligheid van de jeugdigen.
4.	Professionals schatten de veiligheidsrisico's van de jeugdigen systematisch in.
5.	Professionals treden bij acute onveiligheid actief op.
LEEFKLIMAAT	
6.	De fysieke leefomgeving is schoon, passend en veilig.
7.	Jeugdigen leiden een voor hen zo gewoon mogelijk leven, inclusief onderwijs en vrijetijdsbesteding.
CLIËNTENPOSITIE	
8.	Professionals hebben tijd en aandacht voor de jeugdigen.

	Vijftien basisverwachtingen voor verantwoorde jeugdhulp:
9.	De aanbieder onderneemt actie indien jeugdigen en/of hun ouders aangeven ontevreden te zijn over de geboden hulp.
10.	Jeugdigen en hun ouders kunnen een klacht indienen bij een onafhankelijke klachtencommissie.
	ORGANISATIE
11.	De aanbieder heeft een visie op hoe zij verantwoorde hulp biedt.
12.	De aanbieder waarborgt dat de professionals werken volgens de professionele standaarden.
13.	De aanbieder werkt met geregistreerde professionals, tenzij de inzet van een niet geregistreerde professional niet afdoet aan de kwaliteit van hulp of noodzakelijk is voor de kwaliteit.
14.	De aanbieder beschikt over de Verklaring Omtrent het Gedrag van personen die structureel contact hebben met jeugdigen of hun ouders.
15.	De aanbieder heeft een Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

Bijlage 2 - Verantwoording

De inspectie heeft het toezicht uitgevoerd bij Gezinshuis Terug naar de Toekomst uit op 21 juni 2019. Het toezicht bestond uit de volgende onderdelen:

1. Gesprek met de gezinshuisouders.
2. Dossieronderzoek.
3. Rondleiding en observatie.
4. Gesprek met jeugdigen.
5. Gesprek met inwonende vriend van gezinshuisouders.
6. Telefonische navraag bij gezinshuisouder.

